

UITSPRAAK REGIONALE KLACHTENCOMMISSIE MIDDEN - NEDERLAND
5 augustus 2024 (mondelinge uitspraak 1 augustus 2024)

Zitting: 1 augustus te Almere

Klachtnummer: KC 2024 – 048

1. De klacht

De klachtmelding vermeldt de volgende klacht:

Klager is het niet eens met de verplichte opname. Er is geen ernstig nadeel en klager is niet ziek.

2. De procedure

2.1. Bevoegdheid en ontvankelijkheid

De klachtencommissie (in het vervolg: de commissie) verklaart de klacht ontvankelijk als een klacht in de zin van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz).

2.2. Het verloop van de procedure

- Op 23 juli 2024 heeft de commissie de klacht van klager ontvangen.
- Klager heeft de commissie toestemming gegeven voor het inzien van het dossier.
- Op 24 juli 2024 zijn aangeklaagde en de overige betrokkenen, zoals bedoeld in artikel 5 van het klachtenreglement, van de klacht van klager in kennis gesteld.
- Op 24 juli 2024 zijn de schriftelijke uitnodigingen verzonden voor de hoorzitting op 1 augustus 2024.
- De commissie heeft aangeklaagde verzocht om een schriftelijke reactie op de klacht in te dienen. Op 30 juli 2024 heeft de commissie een schriftelijke reactie van aangeklaagde ontvangen.
- De commissie heeft op 1 augustus 2024 een toelichting op de klacht ontvangen van de pvp.
- De hoorzitting heeft op 1 augustus 2024 plaatsgevonden.
- De beslissing, zie punt 7, is op dezelfde dag aan klager en aangeklaagde meegedeeld (per email of telefonisch).

Alle betrokkenen zijn van de ingebrachte stukken in kennis gesteld.

3. De feiten – voor zover van belang

Klager is geboren op Hij heeft een acuut psychotisch beeld met hallucinaties en motorische onrust in het kader van schizofrenie geluxeerd door medicatieontrouw en cannabisgebruik. Klager hoort verschillende stemmen in zijn hoofd die anderen niet kunnen horen. Hij probeert

deze stemmen te behandelen met cannabis. Klager heeft zijn ouders met de dood bedreigd. Zijn jongere zus voelt zich onveilig bij hem.

Klager woont thuis samen met zijn ouders en zus. Hij werkt en studeert niet. Klager is eerder opgenomen geweest. Hij is stabiel geweest met de medicatie (antipsychoticum depot). Nadat zijn zorgmachtiging was verlopen, is hij gestopt met de medicatie. Hij is nu weer psychotisch ontregeld. Op 18 juli 2024 wordt klager met een crisismaatregel opgenomen.

Op 18 juli 2024 heeft de burgemeester een crisismaatregel genomen tot en met 21 juli 2024, waarbij onder meer en relevant in het kader van de klachtmelding, het opnemen in een accommodatie is toegewezen.

Op 18 juli 2024 wordt de beslissingsbrief aan klager overhandigd tot het verlenen van verplichte zorg ter uitvoering van de crisismaatregel.

De zorgverantwoordelijke stelt in de brief van 18 juli 2024 dat hij besloten heeft om klager verplichte zorg te geven. De verplichte zorg wordt aan klager gegeven omdat het uitstellen daarvan niet langer verantwoord is voor hem of zijn omgeving.

De zorgverantwoordelijke stelt dat klager verbaal en fysiek agressief gedrag vertoont naar zijn ouders. Hij heeft zijn ouders met de dood bedreigt, als hij pistool zou hebben zou hij ze doodschieten. Opname op een afdeling is doelmatig om de stoornis adequaat te behandelen en daarmee het ernstig nadeel weg te nemen. Het is niet veilig voor klager en zijn omgeving om hem in een ambulante setting te behandelen.

De zorgverantwoordelijke vindt dat hij de voorkeuren van klager voor verplichte zorg niet kan volgen. Door het volgen van zijn voorkeuren ontstaat wel een groot risico op ernstig nadeel. Klager is niet in staat tot adequate beoordeling van de situatie en gevaar voor zichzelf en zijn omgeving.

Op 22 juli 2024 heeft de rechtbank Midden-Nederland, locatie Lelystad, een machtiging tot voortzetting van de crisismaatregel verleend tot en met 12 augustus 2024, waarbij onder meer en relevant in het kader van de klachtmelding, het opnemen in een accommodatie is toegewezen.

Een zorgmachtiging is aangevraagd.

4. Toelichting van klager

Klager heeft ter zitting een toelichting op zijn klacht gegeven; deze wordt hieronder, voor zover van belang, samengevat en zakelijk weergegeven.

Gevraagd hoe het met klager gaat antwoordt hij dat het afwisselend goed en slecht gaat. Klager is nu een week in de kliniek. Hij doet graag werkzaamheden, zoals schoonmaken en dergelijke.

Gevraagd hiernaar antwoordt klager dat het hem niet duidelijk is waarom hij is opgenomen. Er waren op de dag van de opname wat foutieve dingen, maar het is hem nog steeds onduidelijk dat er ineens een crisismaatregel is genomen.

Gevraagd hiernaar antwoordt klager dat hij thuis was, dat de deur op slot zat en dat zijn vader druk aan de telefoon was. Hij is naar boven gegaan en is uit raam van de eerste verdieping in de

tuin gesprongen. Daar heeft klager een vuurtje gestookt en een joint gerookt. Er kwamen toen vier mensen van de crisisdienst. Klager weet niet waarom deze mensen kwamen. Nadat ook de politie kwam is hij meegegaan naar de kliniek waar hij is opgenomen.

Gevraagd hiernaar antwoordt klager dat hij eerder opgenomen is geweest. Hij geeft aan dat de opname wel goed is tegen zijn verwaarlozing. Klager zegt dat hij eigenlijk niet meer thuis wil wonen, maar wel bij in combinatie met behandeling voor zijn drugsgebruik. Hij wil daarnaast ambulantly vrijwillig contact houden met de GGZ. Klager vertelt dat zijn vader deze ochtend heeft gebeld en dat hij klager een kans wil geven om toch zaterdag naar huis te komen. Klager wil die kans wel grijpen en naar huis komen.

Gevraagd of klager alles heeft kunnen zeggen wat hij heeft willen zeggen en of er goed naar hem is geluisterd, antwoordt hij dat hij aan het werk wil en zelfstandig wil wonen. Hij vond zorg op zijn plek. Het was even nodig, nu eigenlijk niet meer en hij wil liever geen zorgmachtiging. Klager zegt dat hij er naar uitkijkt een andere beeldvorming te kunnen geven.

Gevraagd of de pvp nog iets wil toevoegen antwoordt zij dat er volgens klager geen sprake is van een ernstig nadeel en dat de inhoud van het dossier niet klopt. Klager heeft nooit gezegd dat hij zijn ouders met een pistool en doodschieten zal bedreigen.

5. Weerwoord van aangeklaagde op de klacht

Ter zitting heeft aangeklaagde, met verwijzing naar zijn schriftelijke reactie, verweer gevoerd; dit wordt hier onder, voor zover van belang, samengevat en zakelijk weergegeven.

Gevraagd hiernaar antwoordt aangeklaagde dat klager nadat zijn zorgmachtiging was verlopen, hij gestopt is met de medicatie. Hij is nu weer psychotisch ontregeld. Klager geeft aan dat hij zijn ouders dood gaat schieten met een pistool. Hij maakt ruzie met de stemmen in zijn hoofd. Hij is aan het praten en schreeuwen tegen iemand die er niet is.

Gevraagd hiernaar antwoordt aangeklaagde dat hij nu niet de behandelaar is van klager, maar dat hij begrijpt dat zijn ouders hem niet meer in huis willen nemen. Klager heeft nu een depot.

Gevraagd hiernaar antwoordt aangeklaagde dat er bij klager sprake is van een acuut psychotisch beeld met hallucinaties en motorische onrust in het kader van schizofrenie geluxeed door medicatieontrouw en cannabisgebruik. Dit leidt tot ernstig nadeel, met name richting zijn ouders en zijn zusje. Er zijn meldingen van agressie en dreiging gedaan door de familie waarbij de politie meerdere malen door familie is ingeschakeld.

6. Overwegingen van de Klachtencommissie

Gelet op de ingebrachte stukken, de schriftelijke reactie van klager en de informatie van wat ter zitting is besproken komt de commissie tot de volgende overwegingen.

De commissie heeft bij de klacht de rechtmatigheid van de verplichte zorg ter uitvoering van de door de burgemeester op 18 juli 2024 genomen crisismaatregel en de daarbij vastgestelde vormen van verplichte zorg te beoordelen.

Allereerst en meer in het algemeen overweegt de commissie dat verplichte zorg bij psychiatrische patiënten een ernstige inbreuk is op hun persoonlijke levenssfeer en/of lichamelijke integriteit. Deze inbreuk dient dan ook met de nodige waarborgen omkleed te zijn. Daarom worden er op zowel juridisch als medisch gebied eisen gesteld aan het mogen toepassen van verplichte zorg. Op juridisch gebied moet verplichte zorg voldoen aan de gronden van de Wvggz en aan vormvoorschriften als vastlegging van het zorgplan en het uitreiken van een voldoende gemotiveerde schriftelijke kennisgeving van de verplichte zorg.

Wat betreft deze *formele* aspecten van de verplichte zorg en de beslissingsbrief van 18 juli 2024 stelt de commissie vast dat deze voldoen aan de wettelijke vereisten die hiervoor zijn gesteld.

Verplichte zorg is een ultimum remedium. Als verplichte zorg noodzakelijk is, moet gekozen worden voor de minst ingrijpende vorm en zo kort mogelijk. Verplichte zorg moet voldoen aan de uitgangspunten van subsidiariteit, proportionaliteit, doelmatigheid en zorgvuldigheid.

De commissie overweegt dat uit de beslissingsbrief van 18 juli 2024 blijkt dat klager bij aangeklaagde bekend is met een psychische stoornis.

De zorgverantwoordelijke heeft zich op 18 juli 2024 op de hoogte gesteld van de gezondheidstoestand van klager en hem onderzocht. Hij heeft op 18 juli 2024 overleg met klager gehad over de voorgenomen beslissing. De beslissing is op 18 juli 2024 op schrift gesteld en voorzien van een schriftelijke motivering. De geneesheer-directeur heeft klager een afschrift van de beslissing gegeven en hem op 18 juli 2024 schriftelijk in kennis gesteld van de klachtwaardigheid van de beslissing en de mogelijkheid van advies en bijstand door de patiëntenvertrouwenspersoon en de familievertrouwenspersoon.

De commissie acht dat met wat op de hoorzitting naar voren is gebracht en de informatie zoals opgenomen in de decursus en de schriftelijke reactie van aangeklaagde, voldoende aannemelijk is gemaakt dat zonder het opnemen in een accommodatie, een zodanig psychotisch toestandsbeeld in stand blijft dat er zich bij klager ernstig nadeel voordoet in de zin van art. 1.1. lid 2 onder a. Wvggz.

De commissie acht met name aannemelijk dat het gedrag van klager, voortvloeiend uit zijn psychotisch toestandsbeeld, zodanig ernstig is dat dit zonder de verplichte zorg leidt tot ernstig nadeel. Er zijn meldingen van agressie en dreiging gedaan door de familie waarbij de politie meerdere malen door familie is ingeschakeld. Klager is gedesorganiseerd, waardoor hij overzichtsverlies heeft, vergeetachtig is, moeizaam te structureren is en geagiteerd raakt in gesprekken. Klager hoort verschillende stemmen in zijn hoofd die anderen niet kunnen horen. Hij probeert deze stemmen te behandelen met cannabis.

De commissie toetst de voorgestelde verplichte zorg tevens aan de vereisten van doelmatigheid (heeft de behandeling zin), proportionaliteit (staat het belang van behandelen in verhouding tot de dwang) en subsidiariteit (zijn er alternatieven).

Op grond van het bovenstaande is de commissie van oordeel dat de voorgestelde verplichte zorg in de vorm van het opnemen in een accommodatie doelmatig en proportioneel is.

Gelet op het bovenstaande is tevens aan het vereiste van subsidiariteit voldaan.

De commissie verklaart de klacht voor wat betreft de verplichte zorg in de vorm van het opnemen in een accommodatie op grond van artikel 8:9 Wvggz **ongegegrond**.

7. Beslissing

De commissie verklaart de klacht: **ongegrond**

Deze beslissing is genomen door:

Mw. mr. M.M. Kok, voorzitter,
Dhr. drs. P.J. van Dalen, psychiater,
Mw. L. Casparie, algemeen lid.

In aanwezigheid van mw. mr. A.L. Duimel, ambtelijk secretaris (maakt geen deel uit van de commissie)

Ondertekening

Beroepsmogelijkheden

De commissie wijst klager en de zorgaanbieder op de mogelijkheid dat zij op grond van artikel 10:7 Wvvgz binnen zes weken na het bekend maken van deze uitspraak de rechter om een beslissing over de klacht kunnen verzoeken. Dit kunnen zij doen door zelf rechtstreeks een verzoekschrift in te dienen.

Zij kunnen hierbij een verzoek tot schadevergoeding (doen) indienen.